

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ וחקיקה (ייעוץ)

הנדון: פראפרזה אודות ההסדר למניעת ניגוד עניינים של שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים (לשעבר) סילבן שלום

1. במהלך תקופתו של ח"כ סילבן שלום בתפקיד שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים, נערכה עבודה על גיבוש חוות דעת למניעת ניגוד עניינים בנושאים שיפורטו בהמשך. אולם, בטרם הסתיימה העבודה על ההסדר הכנסת הודיעה על התפזרותה. בעקבות זאת, נמצא כי אין מקום להשלים את ההסדר, אולם עיקרי ההסדר הובאו לידיעתו של השר וסוכם כי הוא יפעל לפיהם.
2. בבחירות המוקדמות במפלגת הליכוד, שנערכו בשנים 2008 ו-2012, קיבל מטה הבחירות של השר סילבן שלום תרומות משניים מבעלי השליטה בחברת בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן – **בז"ן**). בז"ן מהווה גורם מרכזי במשק הדלק במדינת ישראל, אשר משרד התשתיות הלאומיות הוא המשרד הממונה עליו. על כן, הוצע לקבוע מגבלה על טיפולו של השר שלום בעניינים הנוגעים, במישרין או בעקיפין, לתורמים – הן באופן אישי והן לחברות שבשליטתם או בהנהלתם, ובז"ן בכלל זה.
3. מבלי לגרוע מן המגבלה הכללית שלעיל, התייחסה טיוטת חוות הדעת לנושא הפיקוח על המחירים של מוצרים ושירותים מסוימים בשוק הדלק, המפוקחים על-ידי שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר, ונקבע כי בשל הקרבה לבחירות, הצפי לקידום מהלכים בתחום זה אינו גבוה, ולכן הוצע שלא ליטול מהשר הסמכויות המוקנות לו בנושא. לעניין אישור ראש הממשלה, שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות הנדרש ביחס לכל רכישה או העברה של שליטה בבז"ן, וכן כל שינוי בהיתר השליטה בחברה, הנדרש מכוח צו האינטרסים החיוניים שהוצא במהלך הפרטתה של בז"ן, נקבע כי נוכח הסמכות המשותפת, ככל שיתגלו חילוקי דעות בין השרים בעניין הנתון להכרעתכם מכוח הצו, יהיה על השר שלום להביא את העניין בפני היועצת המשפטית למשרד התשתיות הלאומיות ובפני המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ), על-מנת שייבחן האם יש צורך בהעברת הסמכות לשר אחר או שניתן לפתור את בעיית ניגוד העניינים בדרך אחרת.
4. על-פי הצהרת ההון שמסר השר למבקר המדינה, רעייתו, גב' גיודי שלום ניר מוזס, מחזיקה במניות בחברת ידיעות אחרונות בע"מ, וכן בחברת "ידיעות תקשורת בע"מ" שבבעלותה כלי תקשורת נוספים. עוד ידוע כי מגישה רעייתו של השר תכנית רדיו שבועית ברשת ב' של תחנת הרדיו "קול ישראל", וכן כי בעבר הנחתה מספר תכניות טלוויזיה בזכיינית ערוץ 2 "רשת".
5. לאור זיקותיה הנ"ל של רעייתו של השר לגורמים שונים בשוק התקשורת, הוצע כי יוטלו עליו מגבלות מטיפול, השתתפות בדיונים או קבלת החלטות בכל עניין הנוגע, במישרין או בעקיפין, לחברת "ידיעות אחרונות בע"מ" או לחברת "ידיעות תקשורת בע"מ", לבעלי השליטה בחברות אלה ולחברות שבבעלותם. בנוסף, בכל עניין אחר הנוגע לתחום התקשורת (המודפסת, האלקטרונית או המשודרת) – הוצע כי יוכל לעסוק בנושא רק לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, ובכפוף לאישורו המפורש.